

De activiteiten van het Leerorkest worden mede mogelijk gemaakt door:

Speciale dank aan Stichting Blokker-Verwer, Stichting Boemer, Stichting de Roeper, Stichting Hulp na Onderzoek, Hardelingenfonds, Stichting Puerto Cruz, Stichting Ibafo, Stichting Strand Links, BijlmerParktheater, CEC gebouw, Independent Recruiters Groep, Zuidoost City, Venzo, Vrijwilligerscentrale Amsterdam VCA, Hallo en Ziggo Dome.

Leerorkest & Instrumentendepot werken nauw samen met basisscholen in Amsterdam, Mocca (Stichting Match Onderwijs en Cultuur Amsterdam), Nederlands Philharmonisch Orkest|Nederlands Kamerorkest, Het Concertgebouw, Nieuw Vocaal Amsterdam, Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost, Stichting Muziek op School Amsterdam (MOSA), Alliantie Muziekeducatie Amsterdam (AMA), Aslan Muziekcentrum, Muziekschool Amsterdam, Muziekschool Amsterdam Noord, Koninklijk Concertgebouworkest, Strijkkwartet Biënnale Amsterdam, Cello Biënnale Amsterdam, Dutch Harp Festival, Nederlands Blazers Ensemble, Muziekgebouw, Conservatorium van Amsterdam, Conservatorium van Utrecht, El Sistema Nederland, Projeto Gurí Santa Marcelina, Méér Muziek in de Klas en vele muziekeducatie-initiatieven in Nederland.

Stichting Leerorkest

Hofgeest 139
1102 EG Amsterdam
Telefoon 020-696 8371
info@leerorkest.nl
www.leerorkest.nl

ANBI

Dit is het jaarverslag van Stichting Leerorkest.
Lees ook de jaarverslagen van
Stichting Instrumentendepot Leerorkest
en Stichting Muziekcentrum Zuidoost.
Vraag een exemplaar op via 020-696 8371.

INSTRUMENTENDEPOT

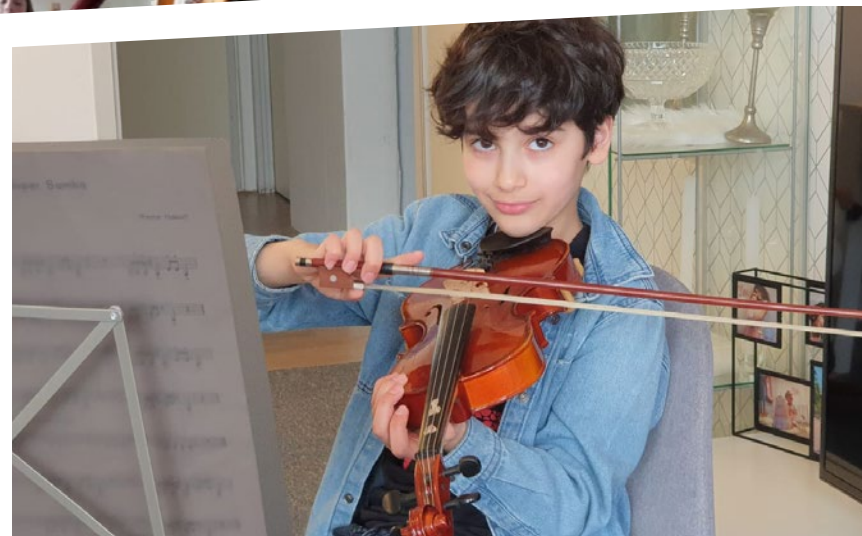
LEERORKEST

JAAR
VERSLAG
2020

Omdat muziek voor iedereen is

Fotografie: Ben Bonouvrier, Derek Lee, Greta Muis, Amelke Thijssen e.a. | Ontwerp: Endigio

Voorwoord

Het jaar 2020 liep heel anders dan verwacht...

We waren er klaar voor om onze liefde voor muziek en kinderen uitbundig te vieren. Niet alleen met een groot concert in Het Concertgebouw vanwege 15 jaar Leerorkest, maar ook gewoon, bij elke muziekles, op de muziekschool, bij het Wijk talentorkest, op alle scholen. Elke week willen we duizenden kinderen inspireren met de magie en kracht van muziek. Ook het Instrumentendepot was er klaar voor, met tientallen vrijwilligers, en workshops in het land van het Rijdend Atelier, dat een half jaar eerder nog aan Koningin Máxima was gepresenteerd.

De pandemie stak een stokje voor veel activiteiten. Alle beperkingen dwongen ons terug te gaan naar de essentie van onze droom, creatief door barrières heen te breken en toch onze kinderen te bereiken, ze blij te maken en hoop te geven op een mooiere wereld.

Alles ging anders, voor iedereen. Maar het was prachtig om ieders inzet te zien, de samenwerking, ondanks alle beperkingen, om de harten van onze kinderen en hun gezinnen te raken. Dankzij alle ruggeleuning, de generositeit en ongekende creativiteit konden onze programma's en lessen doorgaan. Kinderen ontvingen instrumenten en klassen werden bereikt met nieuw online lesmateriaal. Het was dan ook een jaar van 'samen de schouders eronder' – wellicht de mooiste viering van waar het Leerorkest voor staat, net als het Instrumentendepot en Muziekcentrum Zuidoost. Dankzij de liefde die ieder van ons dagelijks inzet voor de realisering van onze droom, blijven we onze doelen bereiken.

2021 startte reeds met nieuwe uitdagingen, een lockdown en maatregelen die ons allen blijven raken. Maar er is ook goed nieuws en uitzicht op vele kansen. Na een prachtige beoordeling van het Amsterdams Fonds voor de Kunst en de bevestiging van de Amsterdamse Kunstraad mogen wij ons, met de steun van gemeente Amsterdam en Stadsdeel Zuidoost, richten op de komende 4 jaar, waarin we kinderen en gezinnen weer sterker en gelukkiger zullen maken met de magische wereld van muziek.

Trots op onze vrijwilligers, medewerkers, de muziekdocenten, en zeer dankbaar aan onze financiers vanuit de overheid, bedrijven, fondsen en donateurs presenteer ik u dit verslag van een uitzonderlijk en waardevol jaar.

Marco de Souza

directeur-bestuurder

Stichting Leerorkest

Stichting Instrumentendepot Leerorkest

Stichting Muziekcentrum Zuidoost

INHOUDSOPGAVE

- 3 Voorwoord
- 4 Inleiding
- 5 Verslag van onze activiteiten
- 12 Partners en samenwerking
- 14 Overzicht media-aandacht 2020
- 15 PR en publiciteit
- 16 2020 in een oogopslag!
- 18 De organisatie
- 20 Verslag Raad van Toezicht
- 21 Inkomsten en Fondsenwerving
- 24 Financiën
- 26 Bijlage: Overzicht concerten en evenementen 2020
- 30 Vooruitblik
- 31 Comité van Aanbeveling

Inleiding

Missie en visie

Het Leerorkest staat voor een ambitieus muziekeducatieprogramma met een sociaal-maatschappelijk karakter. Muziek maken is bij uitstek verrijking, daar heeft wat ons betreft ieder kind recht op. Ter bevordering van kansen-gelijkheid en inclusie richt het Leerorkest zich in de eerste plaats op kinderen in een achterstandspositie. Het Leerorkest is actief in lage inkomenswijken, waar we intensief samenwerken met scholen en andere partners. In het Leerorkest maken kinderen deel uit van een muzikaal avontuur waarin een kind kan groeien in de hele breedte van zijn of haar ontwikkeling. Kinderen leren een muziekinstrument bespelen en samen muziek maken in een orkest. De positieve en stimulerende omgeving van het orkest helpt het kind zich te ontwikkelen tot wereldburger van de toekomst. Kortom, het Leerorkest is een muzikaal en sociaal programma dat voorop stelt kinderen sterker en gelukkiger te maken.

Amsterdam

Onze bakermat is Amsterdam-Zuidoost, maar het Leerorkest is ook actief in Noord, Oost en Nieuw-West, in lage inkomenswijken. Daar organiseren we Leerorkesten op scholen, onder schooltijd. We werken intensief samen met basisscholen die we een doorgaande Leerorkestleerlijn bieden, van groep 3 tot en met groep 8, mede als basispakket Cultuureducatie. Daarnaast organiseren we op steeds meer plekken in de stad een Wijktaalentorkest voor naschoolse verdieping van talenten. Onze programma's zijn laagdrempelig én hoogwaardig. Wij investeren doorlopend in de kwaliteit van de muziekeducatie. De lessen in Amsterdam worden verzorgd door circa 100 professionele musici. We bieden de Leerorkestdocenten training aan zodat zij zich verder kunnen bekwamen in hun sociaalpedagogische aanpak. De basisbehoeften voor intrinsieke motivatie van het kind staan hierbij centraal. Bij de ontwikkeling van ons educatieaanbod werken we structureel samen met culturele en sociale partners in de stad, waaronder symfonieorkesten, cultuureducatiepartners, podia, cultuurcentra, wijkinstellingen en jeugdfondsen.

Landelijk

Vanuit Amsterdam vervullen we een aanjaag- en voorbeeld-functie voor nieuwe Leerorkesten en soortgelijke muziekeducatieprogramma's in Nederland. Ook hier geldt onze sociale missie. Het aantal kinderen in Nederland in kansarme posities dat een instrument bespeelt is schrikbarend laag. We helpen Leerorkesten in Nederland en op de ABC-eilanden met expertise en muziekinstrumenten. Voor dit doel worden apart fondsen geworven. De uitleen van muziekinstrumenten gebeurt vanuit onze zusterstichting, het Instrumentendepot. We werken stapsgewijs toe naar een landelijk Leerorkest-centrum, ook voor nationale lobby voor instrumentaal muziekonderwijs en publiekscampagnes.

Speerpunten uit Kunstenplan en Cultuureducatie met Kwaliteit, 2017-2020

Het Leerorkest besteedde de afgelopen jaren extra aandacht aan de duurzame samenwerking met de scholen in Amsterdam (onder meer door flexibilisering van het curriculum voor groep 7 en 8), aan het ontwikkelen van het naschoolse Wijktaalent-orkest in meerdere stadsdelen, aan het verstevigen van de financiële basis voor onze activiteiten en aan een algehele kwalitatieve en artistieke kwaliteitsimpuls. In 2021 start een nieuwe Kunstenplanperiode binnen de Gemeente Amsterdam, met nieuwe uitdagingen, waarop wij goed zijn voorbereid. Meer hierover in onze Vooruitblik.

2020: EEN LUSTRUMJAAR!

Op 17 juni stond ons lustrumconcert gepland in Het Concertgebouw: 500 kinderen op het podium, zingend en spelend met het Nederlands Philharmonisch Orkest en andere topmusici. Vanwege corona werd dat grote concert uitgesteld. Het alternatief was er niet minder om: dezelfde topmusici en partners werkten mee aan een verrassende en feestelijke lustrumopening die via een semi-livestream werd uitgezonden vanuit Het Concertgebouw. Leerorkestleerlingen deden mee dankzij een speciale verbinding met hun wijken. In de grande finale werden alle musici en kinderen verenigd in een 'huiskamervideo' van het lustrumlied. Zo hebben we toch 15 jaar Leerorkest kunnen vieren dankzij een online bijeenkomst met de kinderen, ouders, scholen, vrijwilligers, medewerkers, musici, culturele partners, sociaal-maatschappelijke organisaties, donateurs, sponsors, fondsen en andere partners waarmee wij samen onze doelen realiseren.

HET SYMFONIEORKEST ALS MUZIEKEDUCATIEMETHODE VOOR EEN BREDE EN SOCIALE ONTWIKKELING

Het revolutionaire Leerorkestconcept werd ontwikkeld in 2005, in nauwe samenwerking met basisscholen in de Bijlmer. Er is gekozen voor een symfonisch orkest zodat zoveel mogelijk kinderen kunnen samenspelen. Bovendien heeft iedereen in een orkest een rol, moet je goed samenwerken en naar elkaar luisteren. Op onversterkte akoestische instrumenten maken de kinderen zelf het geluid en ervaren ze direct het effect van blazen, strijken, tokkelen. Met het orkest spelen ze diverse muziekstijlen, uit alle windstreken, kinderliedjes, pop-, game- en filmmuziek, en ook klassieke stukken. De leerlingen werken toe naar een groot concert, onder leiding van een dirigent. De optredens zijn een hele ervaring!

Verslag van onze activiteiten

Impact coronacrisis op de Leerorkestlessen

Vanwege de coronacrisis zag dit kalenderjaar er flink anders uit. Half maart werden alle Leerorkestlessen op de scholen onder schooltijd stilgelegd, tot aan de zomervakantie. Wel voorzagen we onze scholen wekelijks van een korte nieuwsbrief met suggesties voor alternatieve muzieklessen in de klas en links naar lesmaterialen. Van meerdere scholen hoorden we dat deze suggesties heel welkom waren. (Een klein voorbeeld van gedeeld lesmateriaal: *Drummen op een emmer*, youtube.com/watch?v=cmYkNoGB4SQ.)

Na de zomervakantie konden we de lessen op bijna alle Leerorkestscholen gelukkig weer opstarten. Op 3 scholen was dit helaas niet mogelijk, omdat de beschikbare lesruimtes te klein waren of omdat de school de deuren gesloten moest houden voor leerlingen van andere scholen om het risico op besmetting te verkleinen. Bij de start van het schooljaar pasten we direct onze werkwijze aan. Alle voorschriften vanuit de brancheorganisatie Cultuurconnectie werden doorgevoerd en nieuwe protocollen afgestemd met de scholen en muziekdocenten. Er werd gezorgd voor diverse desinfecterende materialen en sprays op de scholen, voor alle lokalen en muziekinstrumenten. Daarnaast hebben we een flinke investering gedaan in extra mondstukken voor alle blaasinstrumenten voor de hygiëne (waarvoor we gulde giften ontvingen van donateurs door een speciale fondsenwervingsactie).

Bij de naschoolse Leerorkesten (Wijktaalentorkesten) werden er snel creatieve manieren gevonden om onze leerlingen toch les te kunnen geven, ook in de maanden voor de zomervakantie.

Doorgaande leerlijn en naschoolse verdieping

In 2020 liep de doorgaande leerlijn van het Leerorkest onder schooltijd van groep 3 tot en met groep 8 in het primair onderwijs. Zo gaf het Leerorkest ook dit jaar vorm aan instrumentaal muziekonderwijs op school waarbij alle kinderen meedoen en instrumentale basisvaardigheden meekrijgen voor het leven. Voor een school is het Leerorkest een verdiepende muzikale leerlijn die de kinderen veel ontwikkelingskansen biedt. Het Leerorkest heeft op de Leerorkestscholen een vaste plek en is onderdeel van het schoolcurriculum. De Leerorkestleerlijn werd na schooltijd voortgezet in de Wijktaalentorkesten. Met programma's voor het voortgezet onderwijs bereikt het Leerorkest ook jongeren vanaf 12 jaar. Zo was ook dit jaar muziek maken een wezenlijk en structureel onderdeel van het leven van de kinderen in de kwetsbare wijken van Amsterdam waar het Leerorkest actief is. De lesactiviteiten in stadsdeel Zuidoost werden uitgevoerd in samenwerking met Muziekcentrum Zuidoost (MZO).

Het Leerorkest staat voor instrumentaal muziekonderwijs op school. Ieder kind doet mee en krijgt instrumentale basisvaardigheden mee voor het leven.

BEREIK LEERORKESTEN AMSTERDAM 2020

In deze tabel staan zowel het aantal scholen en orkesten als de aantallen leerlingen die meedoen aan de Leerorkesten in Amsterdam in 2020.

	Voortraject	Leerorkest (groep 5 t/m 8) Aantal leerlingen				Aantal Orkesten binnen-scholen	Aantal Groepen	Natraject		Voortgezet onderwijs*
	Groep 3-4*	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8***			Aantal leerlingen naschools	Aantal orkesten naschools	
Zuidoost 1										
Wereldwijs	108	40	56	40	82	4	12	79	2	
Bijlmerdrie		7	9	4	9		3			
Samenspel	175	74	78	75	149		20			
Zuidoost 2										
Bijlmerhorst	37	23	23	18	40	4	6	27	1	
Polstok	78	56	50	47	90		12			
Zuidoost 3										
Crescendo	84	39	52	55	49	4	11			
Blauwe Lijn	221	39	–	–	–	1	10			
Onze Wereld	115	19	–	–	–		5			
Zuidoost 4										
Holendrechtsschool	42	25	25	27	27	4	6			
Mobiel	75	–	20	25		2	6			
Achtsprong	91	42	41	43	37	4	13			
Zuidoost 5 (VO)										
OSB (i.s.m. MZO)*								18	1	–
Ir. Lely (i.s.m. MZO)*								10	1	56
Noord										
IKC NoordRijk		61	56	49	81	4	8	36	1	
Rosaschool		9	10	16	–	2	2			
Botteloef		24	22	20	–	3	3			
Poolster		25	25	25	25					
Nieuw West										
Louis Bouwmeester		22	33	28	31	4	6	28	2	
WT Nieuw West; Globe								27	1	
Oost										
Indische Buurtschool	69**	38	27	24	77	4	9	54	1	
Nautilus Flevohof	18**	6	7	6	26		3			
Totaal	1.113	549	534	502	723	40	135	279	10	56

* Financiering MZO

** Financiering gecombineerd MZO/Leerorkest

*** Peildatum 1 oktober plus de afzwaaiers groep 8 vorig seizoen

2020 IN CIJFERS

3.421

leerlingen
groep 3 t/m 8

2.308

leerlingen
groep 5 t/m 8

279

leerlingen
naschools

56

leerlingen
voortgezet onderwijs

3.756

leerlingen totaal

50

orkesten

18

basisscholen

8.213

lesuren Leerorkest
(docenten,
dirigenten & assistenten)

Lesactiviteiten in Amsterdam in 2020:

- Voortraject Leerorkest, groep 3-4
- Leerorkest, groep 5-8
- SuperSymphonics/KiesKunstig, vmbo
- Wijk talentorkest, naschools, in primair en voortgezet onderwijs

De leerlingenaantallen zijn opgenomen in de tabel Bereik Leerorkesten Amsterdam 2020.

Voortraject Leerorkest, groep 3-4

In 2020 werd op 10 van de 18 Leerorkestschole het Voortraject Leerorkest uitgevoerd. Meer dan 60 procent van de leerlingen werd hierdoor optimaal voorbereid op de instrumentale lessen die starten in groep 5. De lesactiviteiten in Zuidoost werden uitgevoerd door Muziekcentrum Zuidoost (MZO).

Leerorkest groep 5-8

Het Leerorkest was in 2020 actief op 18 basisscholen. Het aantal leerlingen in groep 5-8 is lager dan vorig jaar; er zijn grotere scholen gestopt en hier zijn kleinere scholen voor in de plaats gekomen. Het aantal lesuren is hoger dan vorig jaar vanwege de 1-op-1 online lesuren tijdens de lockdown voor de naschoolse leerlingen.

Dit jaar werden klassikale theorielessen gegeven, waarbij de kinderen gebruik maakten van iPads om de muziektheorie te oefenen. De leerlingen waren enthousiast en logden ook thuis nog in om verder te oefenen. Het is een voorbeeld van de doorlopende verbetering van het Leerorkestcurriculum in nauwe samenwerking met de scholen.

Ook werd het Leerorkestcurriculum vernieuwd. Zowel op algemeen muzikaal niveau, als instrument-specifiek en op sociaalpedagogisch gebied werden leerdoelen opnieuw geformuleerd, aangescherpt en vastgelegd. Dit in nauw overleg met onze muziekdocenten. Vanaf najaar 2020 zijn deze leerdoelen uitgezet op de scholen en in 2021 zal verder worden geschaafd om ze zo passend en concreet mogelijk te maken.

De basisopzet van het Leerorkest op de basisschool voor groep 5 t/m 8 was gelijk aan voorgaande jaren. In de keuzelessen voor groep 5 probeerden kinderen verschillende instrumenten uit. Op basis van hun voorkeuren werden er groepen ingedeeld van circa 8 leerlingen per instrument. Alle leerlingen kregen vervolgens wekelijks les van muziekdocenten op het gekozen muziekinstrument – op school, onder schooltijd. De kinderen hadden gezamenlijk orkestrepeties en gaven concerten onder leiding van een dirigent. In de volgende groepen werd aan nieuwe stukken en leerdoelen gewerkt.

Het faciliteren van deskundigheid bij muziekdocenten van de Leerorkesten en medewerkers op het gebied van de sociaal-pedagogische aanpak had ook dit jaar onze aandacht. Zij konden gebruik maken van diverse workshops en expertise in de vorm van een pedagogisch coach.

In 2020 startte een nieuwe samenwerking met Nieuw Vocaal Amsterdam. Bij het Leerorkest leefde al een tijdje de wens om ‘de stem’ toe te voegen aan het instrumentarium.

Het kinderzanginstituut Nieuw Vocaal Amsterdam (voorheen bekend als Nieuw Amsterdams Kinderkoor) wil hun unieke zangstelsel bereikbaar maken voor kinderen uit de hele stad. De samenwerking begon na de zomer op 2 basisscholen in Zuidoost, waar zang onderdeel is geworden van het Leerorkestaanbod op school. Verder zijn afspraken gemaakt voor de uitbreiding van het zangaanbod naar de naschoolse activiteiten in het nieuwe jaar.

**SuperSymphonics/KiesKunstig, vmbo-
programma (in samenwerking met MZO)**

Vanwege het aflopen van de subsidieregeling Versterking Cultuureducatie VMBO is het SuperSymphonics-programma voor het vmbo/vo op de Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB) helaas gestopt. Op dit moment wordt gekeken naar alternatieve financieringsmogelijkheden. Het Ir. Lely Lyceum heeft mogelijkheden gevonden om het muziekeducatie-programma toch te laten doorgaan, onder de naam KiesKunstig. Het MZO jaarverslag geeft hierover meer informatie.

Wijktalentorkest, naschools

In 2020 organiseerde het Leerorkest in totaal 9 Wijkta-
lorkesten (naschoolse Leerorkesten) in Amsterdam.
Het Wijkta-
lorkest vloeit voort uit de doorgaande
Leerorkestleerlijn en biedt daarmee leerlingen een door-
stroommogelijkheid vanuit het Leerorkest onder schooltijd.
De gelegenheid tot talentontwikkeling staat voorop. In de
Kunstenplanperiode 2017-2020 is een hoofdstedelijk netwerk
van Wijkta-
lorkesten ontstaan.

Wijktalentorkest in tijden van corona

Bij het uitbreken van de coronacrisis half maart werd in eerste instantie ook het Wijk talentorkest stilgelegd. Maar al snel werden online lessen opgezet voor de leerlingen, 1-op-1 met de muziekdocent. De leerlingen die we konden bereiken, hebben daardoor toch regelmatig les gehad. In sommige gevallen leidde dit ook tot een intensiever contact tussen leerling en

muziekdocent. Voor de zomervakantie maakten de coronabeperkingen op de basisscholen het onmogelijk om nieuwe leerlingen te werven. Wel hebben we via mailings contact gehouden met alle bestaande leerlingen en hun ouders, ook met de aanmoediging zich weer in te schrijven voor het nieuwe schooljaar. Bij aanvang van het nieuwe schooljaar zijn er in alle klassen flyers uitgedeeld. Vanaf september zijn de meeste Wijktaalentorkesten weer succesvol en met min of meer gelijkblijvende leerlingenaantallen samengekomen. In december 2020 deden we een wervingsactie via de Leerorkestscholen en wijkorganisaties. De muziekdocenten brachten in de Leerorkestles het naschoolse orkest onder de aandacht en de mogelijkheid om in januari in te stromen.

Veel optredens geannuleerd, wel online concerten en kleine tv-optredens

De opzet van het Wijk talentorkest bestaat uit de combinatie van instrumentale les, theorieles, groepsrepetities en samen optredens geven. Vanwege de coronabeperkingen werd soms in kleinere groepen gerepeteerd en soms ook beurtelings op locatie of online. Vanaf maart konden er geen optredens voor publiek meer plaatsvinden. Wel hebben Wijk talentorkesten

opgetreden voor 'de camera', waarna de beelden online zijn uitgezonden. Dit zorgde toch voor de beleving van 'een belangrijk concert' voor ouders en belangstellenden. Op deze manier werd ook een feestelijk online lustrumconcert gerealiseerd (waarover hieronder meer). Ook deden leerlingen vanuit huis mee aan een huiskamervideo van het lustrumlied.

Ondanks de annulering van veel activiteiten vanwege de corona-uitbraak waren er toch een aantal optredens in 2020. Begin januari vond het traditionele Nieuwjaarsconcert met OSB Leerorkest Zuidoost en het Klein Leerorkest plaats. Op 25 januari schitterden 5 Leerorkest-strikkwartetten in het Muziekgebouw voor de opening van de Striikkwartet Biënnale. Twee dagen eerder waren de strikkwartetten uitgenodigd voor een live tv-optreden bij Tijd voor MAX samen met het Dudok Quartet. Een paar maanden later was er een tweede tv-optreden van een strikkwartet bij MAX ter gelegenheid van het lustrum. Op 23 november gaf Monica (11) van Wijktaalent-orkest Noord een korte solo voor de aanwezige pers toen zij de kinderviool van Jaap van Zweden overhandigd kreeg, een feestelijke gebeurtenis in kleine kring.

Het Leerorkest werkt langdurig samen met de Strijkkwartet Biënnale Amsterdam (SQBA). In het voorafgaande jaar kregen de leerlingen een intensief voorbereidingstraject (mede dankzij de steun van een aantal fondsen die wij hiervoor zeer dankbaar zijn, zie bij Inkomsten en Fondsenwerving).

Op 5 januari deden de leerlingen nog mee met de Juniordag van het Dudok Quartet en op 11 januari was er een laatste studiedag. De voorbereidingen voor de volgende editie in 2022 zijn al weer gestart. Helaas konden door corona de activiteiten in het kader van onze nieuwe samenwerking met het JongNBE (Nederlands Blazers Ensemble) niet doorgaan. Ook het Dutch Harp Festival waaraan een grote groep Leerorkestleerlingen mee zou doen, werd geannuleerd. Begin oktober deden 2 celloleerlingen mee met de Hello Cello concerten rondom de Cello Biënnale, die verder dit jaar grotendeels online plaatsvond.

Sociale pedagogiek en armoedebeloid

Dit jaar waren we in de gelukkige omstandigheid dat we door een subsidie van het VSBfonds een belangrijk nieuw project konden opzetten voor de ontwikkeling van het sociaal pedagogisch beleid. De algehele focus van het project ligt op de integratie van muziekeducatie en sociale ontwikkeling, zodat deze elkaar versterken. Meer specifiek wordt voor de Wijktaentorkesten uitgewerkt hoe we bij kinderen niet alleen hun muzikale maar ook hun sociale ontwikkeling kunnen stimuleren. Binnen het Leerorkest coördineert een project-leider onder meer:

- Het uitwerken van een nieuw sociaal pedagogisch beleid.
- Het opzetten van een buddy-project, waarbij de leerlingen van de Wijktalementorkesten gestimuleerd worden vanuit een koppeling aan bijvoorbeeld een rolmodel in de wijk, een musicus uit een beroepsorkest of een studentenorkest of een plaatselijk bekende muzikant.
- Onderdelen van het sociaal pedagogisch beleid zijn bijvoorbeeld het vergroten van de ouderbetrokkenheid bij onze Wijktalementorkesten en het organiseren van externe activiteiten in de wijk die voor de kinderen interessant zijn.

Muziekdocenten en andere ondersteunende medewerkers krijgen training aangeboden tijdens studiedagen en workshops, zij krijgen meer tools en vaardigheden om met het muziekonderwijs echt contact te maken met de kinderen en hen te stimuleren zich verder te ontwikkelen. Vanaf de start van de Wijktaentorkesten zijn de activiteiten erop gericht om de kinderen niet alleen te helpen een muziekinstrument te leren bespelen en samen te musiceren, maar ook om de kinderen te helpen zich verder te ontwikkelen in sociaal pedagogisch opzicht en een brede ontwikkeling mee te geven.

Vanuit het oogpunt van kansengelijkheid en inclusie werken wij samen met scholen in kwetsbare wijken, zo ook in 2020. Nauwe samenwerking met de scholen is een essentieel onderdeel van ons werkmodel, evenals de verbinding met de lokale gemeenschap en de ouders. Het Wijktaentorkest geeft de leerlingen niet alleen een muziekopleiding, het geeft hen ook het gevoel ergens bij te horen en creëert binding met hun medeleerlingen en hun directe omgeving. De groepsvorming en bindingskracht werken versterkend op de betrokkenheid en inzet van de kinderen. In het voortgezet onderwijs is dit nog sterker het geval. Ergens bij horen en applaus krijgen is voor deze leeftijdsgroep nog belangrijker.

WIJKTALENTORKESTEN IN AMSTERDAM IN 2020

In Zuidoost (in samenwerking met MZO):

1. Wijkta lentorkest Klein Leerorkest, A (gevorderden primair onderwijs)
2. Wijkta lentorkest Klein Leerorkest, B (beginners primair onderwijs)
3. Wijkta lentorkest Egoli (primair onderwijs)
4. Wijkta lentorkest OSB Leerorkest Zuidoost, voortaan 'Gen-Z Band' (voortgezet onderwijs).
5. Wijkta lentorkest Reigersbos, 'De Lelyband' (voortgezet onderwijs)

In andere stadsdelen:

6. *Wijk talentorkest Indische Buurt, Oost (primair- en voortgezet onderwijs)*
7. *Wijk talentorkest Noord (primair- en voortgezet onderwijs)*
8. *Wijk talentorkest Nieuw West op Globe/Johannes (primair- en voortgezet onderwijs)*
9. *Naschools koor en orkest Louis Bouwmeester in Nieuw West (primair- en voortgezet onderwijs)*

EXPERTISECENTRUM LEERORKEST

Het Expertisecentrum bewaakt de kwaliteit van het Leerorkestconcept, ontwikkelt, innoveert en zorgt voor de overdraagbaarheid. Alle activiteiten van het Expertisecentrum staan in het teken van de kwalitatieve en artistieke kwaliteitsimpuls van deze Kunstenplanperiode (2017-2020). Een aantal concrete projecten van het Expertisecentrum in 2020 is hieronder beschreven.

Vernieuwing Leerorkestcurriculum

Met de vernieuwing van het Leerorkestcurriculum voor groep 5-8 is ook gewerkt aan arrangementen die beter aansluiten op de leerdoelen. Hiervoor werden bestaande muziekstukken aangepast, opdrachten uitgezet en aanvullende materialen gemaakt. Voor de beginnende kinderen is vereenvoudigde bladmuziek gemaakt, waardoor ze (in aansluiting op de klassikale theorielessen) beter leren noten lezen.

Klassikale theorieles

In schooljaar 2020-2021 zijn de klassikale theorielessen standaard opgenomen in het curriculum. Het Expertisecentrum ontwikkelde de klassikale theorielessen vorig jaar. Kinderen maken hierbij gebruik van iPads om de muziektheorie te oefenen. Dit heeft als groot voordeel dat

elk kind oefeningen krijgt die specifiek op zijn eigen niveau en instrument zijn toegespitst. Na een uitgebreide testfase zijn de lessen van start gegaan op alle Leerorkestscholen. Dit jaar konden we zien dat de leerlingen de muziektheorie beter begrijpen en een aanzienlijk deel ook thuis verder blijft oefenen op hun eigen computer of tablet.

Digitaal lustrumconcert

Vanwege de coronacrisis kon het geplande lustrumconcert in juni 2020 niet doorgaan. Een gedeelte van het geplande repertoire is toch gespeeld: dit is een uniek digitaal concert geworden waar meer dan honderd leerlingen van de Wijkalentorkesten aan hebben meegewerkt. De leerlingen maakten zelf opnames thuis en er is een opname gemaakt met het orkest toen dat weer mocht. Het leidde tot een unieke 'huiskamerlustrumvideo' en een gezamenlijke opname van een muziekstuk van Rameau. Ook de Leerorkestklassen op de ABC-eilanden stuurden bijdragen in. De kinderen werden ondersteund door topmusici. Een deel van de optredens werden opgenomen in Het Concertgebouw, voor een lege zaal, en later gecombineerd met de opnames die iedereen zelf thuis heeft gemaakt. Het Expertisecentrum maakte meespeel-tracks, verzamelde alle opnames, maakte voorbeeldvideo's samen met docenten, solisten en het NedPhO, en voegde later alles samen (beeld en geluid) tot één concertuitzending.

'OVERLEVEN ZIT ONS IN HET BLOED'

Tekst Liza Titawano. In opdracht van de Amsterdamse Kunstraad, gepubliceerd op 15 juni 2020.

Het lustrum vieren zit er voorlopig niet in, en je viool stemmen terwijl je docent tips geeft via Zoom, is zo makkelijk nog niet. Toch heeft de afgelopen coronaperiode ook veel moois gebracht voor het Leerorkest, aldus directeur Marco de Souza.

De hobo's begint. Aan de ene kant van het videogesprek zit de docent klaar, op het andere scherm zit de leerling thuis op de bank. Een meisje van elf jaar, met een kat op schoot. Die kat blijft er de hele les bij. 'Want de kat hoort bij haar. Dat weet je niet als je lesgeeft op locatie, maar in coronatijd ontdek je dit soort persoonlijke kanten van iemand.' Marco de Souza, oprichter en directeur van het Leerorkest kan daar blij van worden. 'Er is opeens meer aandacht voor het sociale aspect van de les. De docent en het meisje hebben het na de les nog uitgebreid over katten gehad en foto's van katten uitgewisseld.'

Thuisonderwijs

Het Leerorkest biedt kinderen in tal van wijken in Amsterdam de kans om op school, onder schooltijd, muziekles te krijgen. Ook zijn er naschoolse lessen waarbij kinderen als orkest repeteren om optredens te verzorgen. In totaal komen 4500 kinderen in de stad op deze manier in aanraking met muziek. Alleen in coronatijd is dat best lastig, bovendien waren de scholen dicht. De dag nadat bekend werd dat de scholen moesten sluiten zijn we gelijk bij elkaar gekomen, blikte De Souza terug. 'We bedachten lesmateriaal en filmpjes die we naar de scholen hebben gestuurd. Zij hebben dit vervolgens opgenomen in hun programma voor thuisonderwijs.'

'Het is bijzonder om te zien hoe de kinderen leven'

De muzieklessen die normaliter na school plaatsvonden, werden vanaf dat moment via Zoom op afstand gegeven. 'Het is best bijzonder om dan opeens te zien hoe de kinderen leven', vertelt De Souza. 'We geven veel les aan kinderen in wijken waar veel migranten wonen, daar gelden soms heel andere gewoontes. Kinderen krijgen niet altijd dezelfde begeleiding zoals we kennen van ouders die hun kind heel bewust naar de muziekschool brengen.'

Zo vertelt De Souza dat een kind soms tijdens de les in de woonkamer zit, waar nog allerlei andere familieleden zitten te praten en waar de televisie aan staat. Dat maakt de les er natuurlijk niet makkelijker op, maar De Souza ziet dat kinderen ook hun verantwoordelijkheid nemen. 'De moeder van een meisje ging tijdens de hobo's naast haar zitten bellen. Toen zei dat meisje tegen haar moeder dat ze stil moest zijn. De moeder vervolgde even verderop haar gesprek en toen greep de dochter sterk in. Ze zei: "Nee mam, je moet echt op het balkon gaan staan!" Dat soort dingen zijn wel heel leuk om te zien.'

Solidariteit

Natuurlijk blijft het makkelijker om de muzieklessen gewoon met elkaar in dezelfde ruimte te beleven. Want je eigen instrument stemmen terwijl je instructies krijgt via Zoom is niet gemakkelijk, en wat als het rietje van je hobo stuk is? Om nog maar niet te spreken van een slechte internetverbinding, of het ontbreken van een koptelefoon of überhaupt een computer. De Souza: 'Maar je ziet ook dat er in zo'n periode een enorme solidariteit ontstaat. De kinderen moeten dan wel even het

mobieltje van de ouders lenen, of de docent brengt op de fiets bladmuziek rond in de stad. Een van de docenten heeft zelfs een keer op het schoolplein lesgegeven, omdat het nergens anders kon.'

Lustrumconcert

Jammer is zonder meer dat het lustrumconcert van het Leerorkest, dat op 17 juni in Het Concertgebouw stond gepland, niet door kan gaan vanwege de coronamaatregelen. Zo'n vijfhonderd kinderen zouden samen met het Nederlands Philharmonisch Orkest, Nieuw Vocaal Amsterdam, mezzosopraan Tania Kross en harpist Remy van Kesteren een concert verzorgen, waarbij ook Ingrid van Engelshoven, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, aanwezig zou zijn. Hier werd al twee jaar voor gerepeteerd. Er komt wel een alternatieve variant: in Het Concertgebouw wordt een miniconcert gegeven waaraan deze artiesten meedoen, en elders in de stad komen kinderen bijeen om ook zelf iets te spelen. Dit alles wordt live gestreamd op de website van het Leerorkest. De Souza: 'Heel anders dan we ons hadden voorgesteld, maar gelukkig wil Het Concertgebouw het grote concert volgend jaar alsnog door laten gaan.'

Sponsoren

Op financieel gebied voorziet De Souza niet direct problemen, hoewel de huidige situatie niet te lang moet aanhouden. 'Naast de gemeente hebben we veel sponsors die ons ondersteunen. Die externe gelden slinken wel, omdat we bepaalde activiteiten, zoals dat lustrum, nu niet door kunnen laten gaan. En ook werkzaamheden die door de scholen worden betaald, hebben een tijd lang stilgelegd. Daar missen we ook inkomsten van.'

Toch houdt De Souza goede moed. 'Als we na de zomer de meeste werkzaamheden weer op kunnen pakken, komt het wel goed. Bovendien zijn we wel gewend te improviseren. We zijn met niets begonnen en hebben nu tienduizend instrumenten. Een beetje overleven zit wel in ons bloed.'

Bron: <https://hoenuverder.kunstraad.nl/leerorkest>

Partners en samenwerking

We vermelden hier de belangrijkste partners en samenwerkingen van het jaar op lokaal, nationaal en internationaal niveau. Eerst bespreken we het lustrumconcert: een hoogtepunt van samenwerking in 2020.

Lustrumconcert

Het lustrumconcert, ter gelegenheid van 15 jaar Leerorkest, stond gepland op 17 juni in Het Concertgebouw. We werkten toe naar een optreden van 500 kinderen samen met het Nederlands Philharmonisch Orkest en andere topmusici. Vanwege corona moest dit concert uitgesteld worden maar er vond wel een alternatief, digitaal concert plaats door middel van een semi-livestream vanuit Het Concertgebouw. Meer dan honderd leerlingen deden mee, via de opname van hun Wijk talentorkest of door een huiskamervideo in te sturen. Ook de Leerorkesten op de ABC-eilanden stuurden opnames in.

Aan het online programma werkten mee operazangeres Tania Kross, harpist Remy van Kesteren, musici van het Nederlands Philharmonisch Orkest|Nederlands Kamerorkest en het Dudok Quartet. Wij waren erg trots op de video-bijdragen met felicitaties van Ingrid van Engelshoven, Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en van Marjolein Moorman, wethouder van Amsterdam voor onderwijs en armoede. Naast de online muziekoptredens waren er meer bijzondere bijdragen, waaronder van Rob Streevelaar, algemeen directeur van het Nederlands Philharmonisch Orkest|Nederlands Kamerorkest, Simon Reinink, algemeen directeur van Het Concertgebouw en van Leerorkest-ambassadeur professor dr. Erik Scherder. Ook waren er videoboodschappen van Marco van de Klundert, directeur Nieuw Vocaal Amsterdam, Yasmin Hilberdink, directeur Strijkkwartet Biënnale, Maarten Mostert, directeur Cello Biënnale en Bart Schneemann, artistiek leider van het Nederlands Blazers Ensemble. Freek de Jonge schreef de tekst voor het Leerorkestlustrumlied en droeg deze samen met Hella de Jonge voor – beiden Leerorkestambassadeurs van het eerste uur. Dieuwertje Blok presenteerde de uitzending vanuit Het Concertgebouw, en opende en sloot het programma samen met Marco de Souza, Leerorkestoprichter en directeur-bestuurder.

Het digitale lustrumconcert kon plaatsvinden mede dankzij de extra steun van een aantal fondsen en particuliere donateurs die wij hiervoor zeer dankbaar zijn, zie bij Inkomsten en Fondsenwerving.

Amsterdam

De 18 scholen in het primair onderwijs en 2 scholen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam waarop het Leerorkest in 2020 actief is geweest, waren de belangrijkste partners. Verder trok het Leerorkest gezamenlijk op met MZO en het

Instrumentendepot. Met MZO werden de lesactiviteiten in stadsdeel Zuidoost gezamenlijk verzorgd. Het Instrumentendepot verzorgde de inzet van alle muziekinstrumenten voor de Leerorkestactiviteiten op school en naschools.

Met het Nederlands Philharmonisch Orkest|Nederlands Kamer Orkest (NedPhO|NKO) heeft het Leerorkest vanaf het prille begin een bijzondere band. Een bezoek van de basisscholen (groep 5-leerlingen) aan een repetitie van het orkest is een vast onderdeel van het Leerorkestcurriculum, maar vanwege de corona-uitbraak werden deze repetitiebezoeken vanaf maart tijdelijk stopgezet. Dit jaar was NedPhO|NKO heel nauw betrokken bij het lustrumconcert en contactmomenten tussen de musici en kinderen. Musici van NedPhO|NKO deden mee aan het alternatieve, digitale lustrumconcert en speelden mee in de huiskamerlustrumvideo.

Hoewel veel activiteiten geannuleerd werden, gingen achter de schermen de voorbereidingen wel door met de organisatoren van de Strijkkwartet Biënnale Amsterdam, Cello Biënnale, het Harp Festival, het Nederlands Blazersensemble en Nieuw Vocaal Amsterdam. Vanwege corona zijn de meeste plannen helaas doorgeschoven naar het volgende kalenderjaar.

Bij ons streven naar zichtbaarheid in de wijk en samenwerking met buurtorganisaties passen ook optredens en concerten op school, in een buurthuis, bibliotheek of zorginstelling in de wijk. Maar corona gooide ook op dit punt roet in het eten. Veel geplande activiteiten kwamen te vervallen. Meer informatie over de concerten – wel en niet doorgegaan – geeft het Evenementenoverzicht (Bijlage I).

Andere belangrijke vaste verbanden liepen dit jaar gewoon door. In het kader van het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie Amsterdam maken Stichting Leerorkest en Stichting MZO deel uit van Stichting MOSA (Muziek Op School in Amsterdam) waarin de collega-muziekeducatieve instellingen zijn vertegenwoordigd. Het Leerorkest werkt nauw samen met de MOSA-partners, te weten Het Concertgebouw, Muziekcentrum Aslan, Muziekschool Amsterdam en Muziekschool Noord. Ook is er een belangrijke relatie met MOCCA, in het kader van het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie en andere cultuureducatie-activiteiten in Amsterdam. Daarnaast maken het Leerorkest en MZO deel uit van het samenwerkingsinitiatief AMA (Amsterdamse Muziek Alliantie) ter bevordering van leerling-podiumbezoek. Ook is er een structurele samenwerking met het Conservatorium van Amsterdam.

Nationaal

Het Leerorkest had in 2020 een relatienetwerk van tenminste 165 personen en 112 unieke organisaties die instrumentale groepslessen in het basisonderwijs verzorgen.

Het Leerorkest in Amsterdam helpt met expertise en instrumenten bij het opstarten van Leerorkesten op Aruba, Bonaire en Curaçao.

Het Expertisecentrum onderhoudt en stimuleert het gebruik van de website Orkestindeklas.nl voor de uitwisseling van lesmethodes en ondersteunende materialen. 1.730 personen uit Nederland en enkelen daarbuiten hadden in 2020 een profiel op deze website. Ruim 16.000 personen hebben de website bezocht.

Inzake de coronaprotocolen is contact onderhouden met de branchevereniging Cultuurconnectie. Ook was er overleg met collega-initiatieven in het land, waaronder Leerorkest Bergen op Zoom en Leerorkest Drechtsteden, over de toepassing van de coronamaatregelen.

Het Leerorkest werkt structureel samen met het Conservatorium van Utrecht (HKU) en het Conservatorium van Amsterdam op het gebied van stages. Conservatoriumstudenten kunnen hun educatieve stage bij het Leerorkest vervullen. Gewoonlijk verzorgt het Leerorkest ook jaarlijks een bijeenkomst voor 2e jaars studenten van het Conservatorium van Amsterdam als onderdeel van de cursus Basis Ondernemerschap. Vanwege corona stonden deze activiteiten dit jaar op een laag pitje.

Internationaal

Het Leerorkest heeft een actief internationaal netwerk. Da Capo Music Foundation in London behaalt indrukwekkende resultaten met hun leerlingen door het toepassen van de muziekmethodes van Kodály en Dalcroze. 2 medewerkers hebben de afgelopen jaren, waaronder in februari 2020, cursussen gevolgd bij Da Capo met het doel om een aantal onderdelen te vertalen voor toepassing in het muziekonderwijs van het Leerorkest en MZO in Amsterdam.

Nieuwe Leerorkesten op ABC-eilanden

Het Leerorkest op Bonaire ging begin 2020 van start. In februari 2020 bracht een team van Leerorkestdocenten uit Amsterdam een bezoek aan Oranjestad, Aruba, om workshops te geven ter bevordering van de Leerorkestlessen op de ABC-eilanden. Het Leerorkest in Amsterdam helpt met expertise en instrumenten bij het opstarten van Leerorkesten op Aruba, Bonaire en Curaçao. De pilots worden mede mogelijk gemaakt door de Nederlandse rijksoverheid (Ministerie van Justitie en Veiligheid), het Fonds voor Cultuurparticipatie, de BankGiroLoterij en de teams op de eilanden zelf.

Overzicht media-aandacht 2020

Leerorkest in de Media	Onderwerp	Datum
NPO3 – Het Klokhuis	Uitzending met Remy van Kesteren en Leerorkestleerlingen op harp	1 januari
NPO Radio 4	Een goedemorgen met... Walter Groenen, directeur CJP en RvT OSB Leerorkest	11 januari
Strijkkwartet Biënnale nieuwsbrief	Talentontwikkeling & educatie Dudok Kwartet en het Leerorkest	januari
NPO1 – Tijd voor MAX	TV-optreden Leerorkest strijkkwartetten met Dudok Kwartet voor SQBA	23 januari
AT5, lokale omroep	Broertjes van 11 uit Noord openen grootste strijkkwartetfestival ter wereld	25 januari
Strijkkwartet Biënnale magazine	Essay Marco de Souza: De magie van het samen muziek maken	25 januari
Hillen & Roosen nieuwsbrief	Wij sponsoren muziekles voor kinderen. Zelfvertrouwen en je trots voelen...	februari
Gemeentekrant Amsterdam, West	Cultuur: 'Als we samen spelen wordt het echt heel mooi'.	februari
Boekje Het Jeugdjournaal, foto	Roméycia interviewt koningin Máxima (Hoogeveen) bij bus Instrumentendepot	maart
RD Reformatorisch Dagblad, foto	Overheid, investeer in vrijwilligerswerk (Prinses Beatrix bij Instrumentendepot)	2 maart
ABC online media	Eerste Leerorkest van Bonaire van start gegaan	3 maart
NAP Nieuws (Uva Journalistiek)	De kinderen van het Leerorkest. Op bezoek bij Wijktaalentorkest Egoli	11 maart
Bonaire.nu (e.a. media eilanden)	Leerorkesten van Aruba, Bonaire en Curaçao bijeen	12 maart
Management Scope	Gratis Leerorkest-advertentie: Breng muziek in uw organisatie	mei
Zuidoost.nl, nieuwsbrief	Leerorkest biedt online lessen aan	6 mei
NH Nieuws, lokale omroep	Leerorkest via Zoom is niet hetzelfde: bijpraten met Marco de Souza	10 mei
De Brugkrant, Amsterdam-Oost	Viool ruilen in tijden van corona	10 juni
Cultuurconnectie nieuwsbrief	Leerorkest 15 jaar! Feestelijke opening lustrum	10 juni
NPO Radio 4	Marco de Souza over het lustrum in uitzending van Dieuwertje Blok	12 juni
Amsterdamse Kunstraad webmagazine	Artikel Leerorkest lustrum en ontwikkelingen in corona tijd	15 juni
NPO1 – Tijd voor Max	TV-optreden Leerorkest met Tania Kross en Ministre van OCW voor het lustrum	16 juni
Jeugdfonds Sport & Cultuur	Ter gelegenheid van 15 jaar Leerorkest, interview met Marco de Souza	17 juni
NPO Radio 1	Interview met Marco de Souza voor lustrum 15 jaar Leerorkest	17 juni
Het Parool	Tip: Geen 500 kinderen op het podium: livestream lustrum Leerorkest	17 juni
Het Concertgebouw, livestream	Online Leerorkest Lustrum concert m.m.v. vele artiesten en partners	17 juni
NPO Radio 4, Facebook, livestream	Online Leerorkest Lustrum concert m.m.v. vele artiesten en partners	17 juni
RD Reformatorisch Dagblad	Leerorkest viert derde lustrum voornamelijk digitaal	18 juni
NRC, Amsterdam Bijlage	Agenda: Kinderen Leerorkest spelen met beroemde musici	19 juni
VPRO Gids	Aankondiging Radio Doc over het Leerorkest: Een instrument voor iedereen	10 juni
NPO Radio 1	VPRO Radio Doc 'Muzikale Klasse(n)', 15 jaar Leerorkest, door Nicole Terborg	21 juni
Yoo.rs social platform	80 Kinderen Musiceren in Leerorkest 'corona' video	22 juni
Zuidoost.nl, nieuwsbrief	Beluister het Leerorkest Lustrumlied	3 augustus
Groen Links website	Foto leerlingen OSB Leerorkest Zuidoost	15 september
llovezuidoost.nl	Leerorkest corona actie voor mondstukken	28 september
SBS6 – 5 Uur Show	TV-show met Marco de Souza en Prof. Erik Scherder over muziek en gedrag	29 september
NPO Radio 4	Live Leerorkestleerlingen basisschool Samenspel voor Klassieke Top 400	2 oktober
Indische Buurt TV	Live-uitzending met Marco de Souza en clip Leerorkest	9 oktober
Hillen & Roosen nieuwsbrief	Hersengymnastiek bij het Leerorkest (m.m.v. Prof. Erik Scherder)	18 november
NPO Radio 4, Facebook	Leerorkestleerling speelt op gedoneerde viool Jaap van Zweden	20 november
NPO Radio 1	Interview met Monica (11) en Marco de Souza over viool Jaap van Zweden	25 november
NH Nieuws, lokale omroep	Online zaterdagitem: Monica krijgt jeugdviool Jaap van Zweden te leen	28 november
NPO1 – MAX Ouderenjournaal	TV-reportage met rondleiding door Instrumentendepot n.a.v. Monica	30 november
Yoo.rs social platform	Bericht met filmpjes over Monica en jeugdviool Jaap van Zweden	3 december
Zuidoost.nl, nieuwsbrief	Monica uit Leerorkest speelt op jeugdviool Jaap van Zweden	3 december
NRC, Amsterdam Bijlage	Artikel Kester Freriks missie Leerorkest en Instrumentendepot n.a.v. Monica	5 december
NPO1 – Podium Witteman	TV-uitzending Jaap van Zweden; vermelding & foto Leerorkest (Floris Kortie)	6 december
Nieuw Vocaal Amsterdam, site	Leerkoor Zuidoost, een initiatief in samenwerking met het Leerorkest	december

PR en publiciteit

Een positieve klank in 2020

In een jaar waarin corona het nieuws domineerde, hebben het Leerorkest en het Instrumentendepot opnieuw een positieve klank kunnen laten horen. Uit de respons daarop bleek steeds weer de betrokkenheid van grote groepen mensen bij de missie van het Leerorkest. Ook de regelmaat waarmee de publieke omroep dit jaar inging op onze activiteiten, op radio en televisie, onderschrijft dit. Verder deelden partners, sponsors, branche en collega-instellingen in het land regelmatig Leerorkestnieuws via eigen publicaties en social mediakanalen. De belangrijkste items van 2020 (ca. 50) zijn opgenomen in de bijlage Media-overzicht.

Kinderstrijkkwartetten bij Tijd voor MAX

Op 23 januari waren 5 Leerorkest-strijkkwartetten en het Dudok Quartet te gast bij Tijd voor MAX om te vertellen over de samenwerking en het optreden op de Strijkkwartet Biënnale Amsterdam.

Leerorkest in tijden van corona

Lokale media waren benieuwd naar de impact van het coronavirus op het Leerorkest in Amsterdam. Dit leidde tot items voor NH Nieuws, stadsdeel Zuidoost, Oost en de Amsterdamse Kunstraad.

15 jaar Leerorkest!

2020 was een belangrijk lustrumjaar voor het Leerorkest. Hoewel de stemming in Nederland in het voorjaar alles behalve feestelijk was en de coronamaatregelen veel activiteit beperkten, ontstond er in de loop van mei toch ruimte voor activiteiten en de kans om het lustrum dan toch op zijn minst online met elkaar te vieren. De gezamenlijke inspanning met partners, de vele betrokken topmusici en inzet van de leerlingen had een prachtig eindresultaat in de vorm van een digitaal concert, dat via een semi-livestream werd uitgezonden vanuit de grote zaal van Het Concertgebouw met presentatie van Dieuwertje Blok. De lustrumboodschap was: Samen met heel veel mensen realiseren we ons doel: dat kinderen sterker en gelukkiger worden door muziek, en dat ieder kind mee kan doen. De vele lustrumfelicitaties waren ontroerend. Het lustrum is vermeld op nationale tv, radio en in diverse dagbladen.

Minister en het Leerorkest bij Tijd voor Max

Op 16 juni, de avond vóór de lustrumopening, werd Ingrid van Engelshoven, Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uitgenodigd bij Tijd voor MAX, om te praten over cultuurparticipatie en het Leerorkest. Tania Kross, Leerorkest-ambassadeur, gaf samen met een kinderstrijkkwartet een voorproefje van ons lustrumlied.

VPRO Radio Doc: Muzikale klasse(n)!

Journalist Nicole Terborg maakte voor de VPRO een schitterende radiodocumentaire over 15 jaar Leerorkest, waarin kinderen, muziekdocenten, leerkrachten van het eerste uur en oprichter Marco de Souza werden geïnterviewd en terugkeken naar de begintijden. Deze 40 minuten durende uitzending was voor het eerst te horen op NPO Radio 1 op 21 juni. Terborg sprak veel jongeren over wat het Leerorkest voor hen heeft betekend.

Overhandiging jeugdviool Jaap van Zweden

Op 25 november ontving Leerorkestleerling Monica uit Amsterdam-Noord op het Instrumentendepot de jeugdviool die Jaap van Zweden eerder doneerde voor muziekattractie. Het persbericht hierover leidde onder meer tot een reportage in het NRC, een lang item van MAX Ouderenjournaal, een item van NH Nieuws en bijzondere vermelding in Podium Witteman door Floris Kortie.

Wijktaalentorkest in de schijnwerpers

Lokale media besteedden dit jaar aandacht aan de Wijktaalentorkesten in verschillende stadsdelen: Nieuw-West, Egoli, Indische Buurt en Noord. In december brachten we het Wijktaalentorkest extra onder de aandacht bij ouders en leerlingen met een frisse nieuwe flyer en nieuw logo. Ook zijn posters opgehangen bij wijkorganisaties, waaronder de voedselbanken. Er is een filmpje gemaakt met het Jongerencultuurfonds Amsterdam (JCFA) om de samenwerking met het Instrumentendepot en het Leerorkest te benadrukken. Alle Wijktaalentorkesten promootten zichzelf ook onder de doelgroep via de JCFA-website Kunstvol.

Website, nieuwsbrief, social media en Google Ads

De online presentatie van het Leerorkest is een belangrijke pijler voor de organisatie. Vanwege de gezamenlijke activiteiten en vanuit efficiëntie-oogpunt is er gekozen voor één website en gedeelde nieuwsbrief voor het Leerorkest, Instrumentendepot en Vrienden van het Leerorkest. Ook is het Leerorkest onder één noemer actief op Facebook, Twitter, LinkedIn en (nieuw dit jaar) Instagram. Dit jaar liepen ook campagnes op Google Ads via Google Ad Grants, zodat gratis advertenties de aandacht trekken naar onze website. Het respecteren en beschermen van privacy volgens de AVG heeft te allen tijde onze aandacht.

2020 in een oogopslag!

INSTRUMENTENDEPOT LEERORKEST

Uitleen, onderhoud, kennisoverdracht
muziekinstrumenten (Nederland)

LEERORKEST

Organisatie Leerorkesten,
op en rond scholen (Amsterdam)

MUZIEKCENTRUM ZUIDOOST

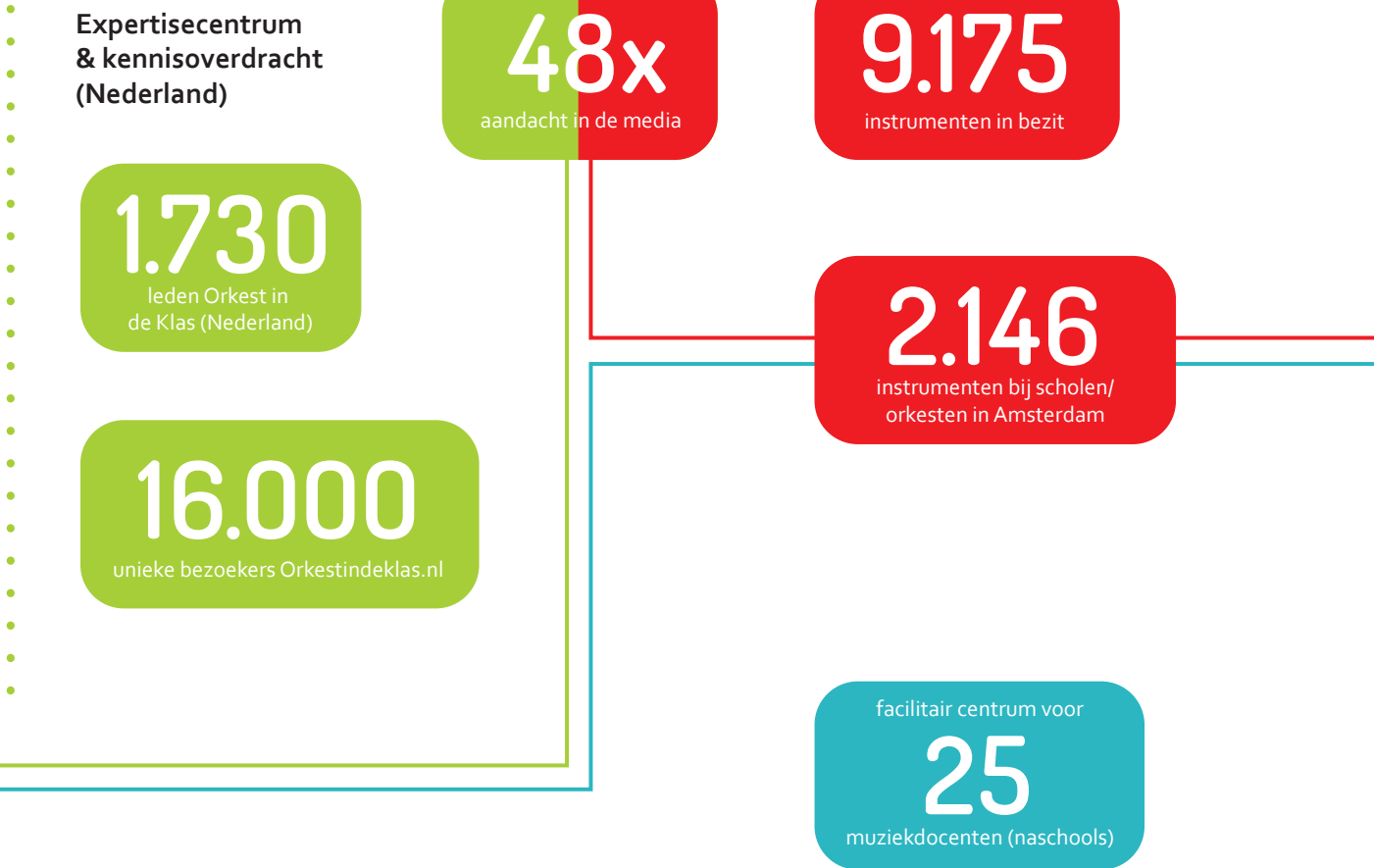
Muziekeducatie, op en rond scholen,
en op de muziekschool (Amsterdam Zuidoost)

ORGANISATIE

De stichtingen Leerorkest, Instrumentendepot Leerorkest en Muziekcentrum Zuidoost trekken in een aantal activiteiten gezamenlijk op. Er is gekozen voor een transparante organisatie, waarbij de directeur-bestuurder en het management team, met het oog op kostenbesparing en efficiëntie, werkzaam zijn voor de drie stichtingen. Er is ook één Raad van Toezicht voor de drie stichtingen. De stichting Vrienden van het Leerorkest staat hier los van en heeft een eigen bestuur.

De coronapandemie bracht allerlei beperkingen met zich mee. Toch hebben we dit jaar erg veel kunnen realiseren en is zoveel mogelijk continuïteit in de programma's bewerkstelligd.

De organisatie

Muziekdocenten

In 2020 verzorgden 90 muziekdocenten de lessen voor het Leerorkest op de scholen in Amsterdam. Dit zijn professionals, muziekdocenten met een vakopleiding. Zij werden gesteund door 4 assistenten (veelal docenten in opleiding) en 12 vaste vrijwilligers. Er waren 7 dirigenten actief. Muziekdocenten, assistenten en dirigenten werken op freelance basis voor het Leerorkest.

Medewerkers

Per 1 december 2020 waren er 16 medewerkers in dienst, voor het merendeel parttime. De functies betreffen onder meer management & coördinatie, Expertisecentrum, fondsenwerving, pr & communicatie, directiesecretariaat, bedrijfsvoering en financiële administratie. Ook waren er 4 deeltijd combinatiefunctionarissen/locatiemanagers actief plus 1 artistiek coördinator, mede voor de gezamenlijke activiteiten met het NedPhO|NKO. Er werd dit jaar 1 projectleider sociaal-pedagogische aanpak aangetrokken. In dienst zijn ook 3 instrumentenbeheerders en 1 coördinator logistiek & planning; de loonkosten van deze medewerkers worden volledig doorbelast aan het Instrumentendepot.

Op 25 mei van dit jaar werd de CAO KE (Kunsteducatie) algemeen verbindend verklaard voor onze sector. Vanwege deze verplichting en mede in het kader van goed werkgeverschap (volgens de Fair Practice Code) ging het Leerorkest over naar het hanteren van deze cao voor al haar medewerkers. De tot dan toe gehanteerde eigen arbeidsvoorwaardenregeling kwam hiermee te vervallen.

Huisvesting en faciliteiten

De huisvesting van de kantoormedewerkers op locatie Hofgeest werd sterk verbeterd door de aanleg van een klimaatbeheersingssysteem in het gebouw in november. Zusterorganisatie Muziekcentrum Zuidoost (MZO) maakte hierover afspraken met verhuurder Rochdale. Vanuit MZO werd in november ook de ict-infrastructuur en het

computerpark vernieuwd, en de overgang gemaakt naar werken in *the cloud*. Leerorkestmedewerkers kunnen hierdoor sneller en makkelijk vanuit verschillende locaties werken. De kosten die MZO hiervoor heeft gemaakt, worden naar rato doorbelast aan het Leerorkest en het Instrumentendepot.

Sociaal beleid

De coronacrisis had een grote impact. Het vergde veel tijd en energie om de organisatie — herhaaldelijk en vaak op zeer korte termijn — in te richten in overeenstemming met de veranderende en aangescherpte coronaprotocolen voor onze branche. Scholen sloten tijdelijk, werk viel weg of moest anders (veelal online) georganiseerd worden. Collega's werkten massaal thuis. Gevoelens van sociaal gemis en soms ook eenzaamheid namen toe. We organiseerden online contactmomenten voor meer saamhorigheidsgevoel. Er kwamen zoomvergaderingen en online koffiemomenten. Via korte online polls over werkdruk en welzijn hielden we een vinger aan de pols. Het ziekteverzuimpercentage was dit jaar met 5,88 procent relatief hoog en werd veroorzaakt door langdurig niet-werkgerelateerd verzuim.

De 3 stichtingen (MZO, Leerorkest en Instrumentendepot) hebben dit jaar een traject afgerond met organisatieadviseur House of Performance. Het doel van dit gesponsorde traject was verbetering van de interne samenwerking om zo tot nog

betere prestaties te komen. Daarop is een (twee)maandelijkse bijeenkomst ingesteld, de Obeya. Aan de hand van een dashboard nemen we de stand van zaken door rond onze hoofdstrategieën. Alle medewerkers spelen een actieve rol doordat zij deelnemen in werkgroepen die verbonden zijn aan één van de strategieën. Net als in voorgaande jaren werd het voltallige personeel ook bij de belangrijke ontwikkelingen van de organisatie betrokken via de halfjaarlijkse personeelsvergadering.

Vrijwilligers

Per 1 december 2020 werkten 21 vrijwilligers voor Stichting Leerorkest. (Voor de 3 stichtingen MZO, Leerorkest en Instrumentendepot tezamen werkten 73 vrijwilligers). Zij zetten zich onder meer in voor inhoudelijke en/of logistieke ondersteuning van lessen, licht- en geluidstechniek, fotografie, film, camera- en montagewerk, beeldbankbeheer, vertaalwerk (Nederlands-Engels), pedagogiek, web-editing, grafische vormgeving en pr & communicatie. Specialistische vrijwilligersfuncties, zoals camera- en montagewerk, worden ook vervuld door professionals met een eigen bedrijf die zich op ad hoc basis vrijwillig inzetten. Vrijwilligers combineren veelal meerdere aan elkaar verwante werkgebieden. De gemiddelde inzet van een vrijwilliger is een dagdeel per week. Het verloop onder de vrijwilligers is klein.

Door de coronacrisis besloot een aantal vrijwilligers uit risicogroepen in overleg hun activiteiten voor onze organisatie tijdelijk te staken. Toch had de coronacrisis ook een positief effect. Er hebben zich nieuwe mensen aangemeld omdat zij iets willen bijdragen aan de maatschappij of omdat ze geen betaald werk meer hebben en beschikbare tijd willen inzetten

voor een goed doel. Veel werk kan ook online worden verricht, waardoor we ondanks de crisis toch een plek aan deze vrijwilligers konden bieden. Met de vrijwilligers bij wie werk op afstand niet mogelijk is, houden we contact totdat de activiteiten waarvoor zij zich willen inzetten, zoals bijvoorbeeld videoregistraties van concerten, weer kunnen worden opgestart. Het Expertisecentrum van het Leerorkest bood daarnaast 2 werkstages aan op het gebied van muziekcompositie en filmmontage.

Dankbaarheid en waardering

Als blijk van onze waardering boden wij vrijwilligers gedurende het jaar diverse activiteiten aan. In januari gaf zangeres Tania Kross nog 40 kaarten weg voor haar concert in de Meervaart. Door de coronacrisis moesten we echter veel activiteiten annuleren. Omdat theaters beperkt open of gesloten waren, konden onze partners en sponsors minder concertkaarten beschikbaar stellen dan in voorgaande jaren. In het voorjaar kwamen door de coronalockdown de gratis kaarten te vervallen voor *Blue Planet* (filmvoorstelling met live orkestbegeleiding) aangeboden door Ziggo Dome en hetzelfde gebeurde met de kortingskaarten voor de slotconcerten van chef-dirigent Marc Albrecht van het Nederlands Philharmonisch Orkest. Het jaarlijkse Vrijwilligersfeest in samenwerking met het Nederlands Philharmonisch Orkest, gepland op 27 september, kon niet doorgaan. In oktober kregen we kaartjes voor een optreden van Claudia de Breij in Theater Carré, maar deze voorstelling werd ook geannuleerd. Op de Nationale Vrijwilligersdag van 7 december stuurden we alle vrijwilligers een digitale bedankkaart en later die maand ontvingen zij een kerstattentie thuis per post.

Verslag Raad van Toezicht

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

De profielschets van de raad van toezicht en relevante (voormalige) nevenfuncties van de leden zijn op schriftelijk verzoek verkrijgbaar. De rvt-leden voeren hun werkzaamheden onbezoldigd uit.

Alexander van Wasseanaer — voorzitter

Bedrijfsinvesteerder, amateur musicus (viool en altviool), trotse vader en natuurliefhebber. Na zijn studie is hij begonnen als consultant bij McKinsey & Company en vervolgens als investeerder bij AlplInvest. Tegenwoordig investeert hij zelfstandig, in kleine, snelgroeiende ondernemingen met innovatieve oplossingen, vooral in de zorg.

Moussa F'touh — financieën

Partner bij het corporate finance advieskantoor Nielen Schuman te Amsterdam. Na zijn studie Bedrijfskunde en Financiële Economie begon hij als zakenbankier bij Goldman Sachs in Londen en werkte daarna bij diverse Benelux zakenbanken. Sinds 2006 bij Nielen Schuman. Hij besteedt daarnaast veel tijd aan zijn familie en beoefent diverse sporten.

Dirk-Jan Smit — juridische zaken

Managing partner van en notaris bij Freshfields Bruckhaus Deringer LLP in Amsterdam. Adviseert grote (internationale) ondernemingen op het gebied van o.a. corporate governance, kapitaalmarkttransacties, joint ventures en herstructurerings. Brengt daarnaast graag tijd door met zijn gezin, op het water en luisterend naar muziek.

Anita van der Wielen — onderwijs

Al meer dan tien jaar werkzaam in de onderwijssector. Voorheen werkzaam als bestuurssecretaris, bestuursadviseur en manager kwaliteitszorg in het middelbaar beroepsonderwijs, en onderwijsinspecteur. Momenteel manager beleid, advies en kwaliteit in het hoger onderwijs.

Stichting Leerorkest hanteert een raad van toezicht-model dat is ingericht in overeenstemming met de regels van de Governance Code Cultuur en de bijbehorende acht principes van goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De principes zijn vastgelegd in de combinatie van statuten, RvT-reglement en directiereglement.

In 2020 heeft de raad van toezicht 4 keer formeel vergaderd en is informeel enkele malen bij elkaar gekomen bij uitvoeringen en activiteiten. De agenda van de vergaderingen bevat een aantal vaste onderwerpen: financiële rapportages, Governance Code Cultuur en de principes van goed bestuur en toezicht in de cultuursector, samenwerkingsverbanden, begrotingen en beleidsvoornemens. Naar inzicht van de leden wordt de agenda uitgebreid met actuele zaken die aandacht behoeven. Bij de vergaderingen is ook de directeur-bestuurder aanwezig. Eenmaal per jaar vergadert de raad van toezicht zonder aanwezigheid van de directeur-bestuurder. Naast de vergaderingen vindt ook regelmatig informeel overleg plaats tussen de voorzitter van de raad van toezicht en de directeur-bestuurder. Het functioneringsgesprek van de directeur-bestuurder vindt jaarlijks plaats in de eerste maanden volgend op het afgesloten boekjaar.

In 2020 stonden de Kunstenplanaanvraag 2021-2024 en de Fair Practice Code meerdere keren geagendeerd. Vanaf april is gesproken over de impact van Covid-19 op de concerten en evenementen, op het personeel en de muziekdocenten. In het derde kwartaal is de CAO Kunsteducatie van toepassing verklaard voor de medewerkers. Ook is gesproken over verbetering van de huisvesting en ict-voorzieningen. Andere terugkerende gespreksonderwerpen waren: sociaal-pedagogisch beleid, subsidieaanvragen en sponsoring.

Bestuur en organisatie

Het bestuur van Stichting Leerorkest bestaat uit directeur-bestuurder Marco de Souza. Voor de beloning wordt de CAO Kunsteducatie gevolgd en deze valt binnen de normering van de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Het Leerorkest heeft een managementteam dat bestaat uit 3 leden: de directeur-bestuurder zelf, het hoofd bedrijfsvoering en het hoofd educatie. Het managementteam heeft de dagelijkse leiding.

De stichtingen Leerorkest, Instrumentendepot Leerorkest en Muziekcentrum Zuidoost trekken in een aantal activiteiten gezamenlijk op. Er is gekozen voor een transparante organisatie, waarbij de directeur-bestuurder en het managementteam, met het oog op kostenbesparing en efficiëntie, werkzaam zijn voor de 3 stichtingen. Er is ook één raad van toezicht.

Inkomsten en fondsenwerving

2020 was het laatste jaar van de Kunstenplanperiode '2017-2020' van de gemeente Amsterdam. Via het Kunstenplan werd een groot deel van de Leerorkestactiviteiten gesubsidieerd, binnen het kader Cultuureducatie. De gemeente gaat ervanuit dat aanvullend budget verkregen kan worden uit bijdragen van de scholen zelf en les gelden van ouders. Hierin schuilt gezien onze doelgroep een uitzonderlijke uitdaging: Wij werken juist in de lage inkomenswijken, waar veel gezinnen onder of net boven de armoedegrens leven. Het Leerorkest heeft in 2020 dan ook intensieve gesprekken gevoerd met de gemeente om deze nijpende subsidie-situatie te veranderen en meer steun te ontvangen in de komende Kunstenplanperiode om wel deze doelgroep te kunnen bereiken, vanuit het oogpunt van inclusie en participatie. Meer hierover in de Vooruitblik.

De belangrijke bijdrage vanuit Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) van het Fonds voor Cultuurparticipatie liep eind 2020 af, een regeling die werd uitgevoerd met MOCCA (de organisatie die in opdracht van de gemeente scholen en culturele

instellingen adviseert bij de opzet en uitvoering van cultuur-onderwijs). Deze regeling was zeer succesvol en het Leerorkest heeft op veel scholen vernieuwende leerlijnen voor muziek-educatie kunnen introduceren waaronder in co-docentschap met de leerkrachten van de scholen zelf.

Het Leerorkest is erin geslaagd om in 2020 opnieuw extra middelen aan te trekken via goede doelenfondsen, sponsors en particuliere donateurs. Daarnaast is een eenmalige subsidie verkregen ter aanvulling op de Kunstenplansubsidie 2020 vanwege de gevolgen van de corona-uitbraak. Voor 'extra' activiteiten, zoals grote publieksconcerten, extra leskosten voor deelname van de kinderen aan klassieke muziekfestivals zoals de Strijkkwartet Biënnale en actualisering van de lesmethoden zijn gelukkig enkele weldoeners en goede doelenfondsen bereid gevonden om deze mogelijk te maken. Voor basisexploitatiekosten (waaronder muziekdocentinzet, huisvesting en automatisering) lag het lastiger om sponsors te vinden. In 2020 waren er vanwege het coronavirus veel minder

'extra' activiteiten (publieksoptredens, deelname aan festivals) dan in voorgaande jaren. Desalniettemin heeft een flink aantal bedrijven en fondsen ons dit jaar gesteund (zie ook de logo's en vermeldingen op de achterzijde van het jaarverslag).

Eind 2019 kregen wij groen licht van het VSBfonds voor het eerder genoemde meerjarig traject om de lesmethodes duurzaam verder te ontwikkelen vanuit een vernieuwde sociaalpedagogische visie en ook de sociaal-maatschappelijke benadering rondom de Leerorkesten aan te passen. Daarnaast zijn wij heel gelukkig met de bijdrage van Stichting Onderwijs Steunfonds ten behoeve van de lang gewenste aanpassing van de leerlijnen op artistiek-educatief gebied. Deelname van onze leerlingen aan de Strijkkwartet Biënnale Amsterdam in januari 2020, met een gedegen voorbereidings-traject, zou niet mogelijk zijn geweest zonder de hulp van de W.M. de Hoop Stichting, Stichting Promising Young People, Stichting Boemer en Sonos Soundwaves.

Ook was er dit jaar weer steun voor het Leerorkest van bedrijven die maatschappelijke betrokkenheid hoog in het vaandel hebben staan, waaronder Lexence Advocaten en Notarissen, Hillen & Roosen Bouw en Scope Publishing (met gratis advertenties in het magazine Management Scope). De steun komt eveneens in de vorm van de vrijwillige inzet van directies en medewerkers van ondernemingen om iets te doen voor onze kinderen die niet in de gemakkelijkste wijken van Nederland opgroeien. Zo stonden medewerkers van Ziggo Dome, Het Concertgebouw en Randstad Groep dit jaar in de startblokken om ons te helpen bij de voorbereidingen van het lustrumconcert.

Onze vrijwilligers mogen we daarnaast soms fêteren met muziek- of andere prachtige voorstellingen, dankzij acties van onze partners als het Nederlands Philharmonisch Orkest| Nederlands Kamerorkest, Ziggo Dome en Koninklijk Theater Carré, deze laatste mede met dank aan Stichting Goede Doelen Nh1816.

Trots zijn we op de nieuwe Leerorkesten op Aruba, Bonaire en Curaçao, het is indrukwekkend hoeveel werk daar is verzet om deze zelfstandige en onafhankelijke organisaties en lesprogramma's op te zetten. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid financierde in 2020 de Leerorkesten op de eilanden, die zijn opgericht met hulp (advies, fondsenwerving en instrumenten) van het Leerorkest uit Amsterdam. Ten behoeve van deze Leerorkesten is bovendien financiële steun ontvangen van het BankGiroLoterij Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Veel bekende Nederlanders en musici zetten zich voor ons in als ambassadeur en werken belangeloos mee, zoals bij het lustrumconcert, en soms zijn zij zelf ook donateur. Particuliere donateurs maken steeds vaker gebruik van de fiscale aftrekmogelijkheid met multiplier (bij een gift 5 jaar achtereen; tussenkomst van een notaris is hiervoor niet nodig). Ook mensen die jarig waren of iets anders te vieren hadden, hebben het Leerorkest als begunstigde uitgekozen als hun geschenk.

Voor het opnemen en uitzenden van het digitale lustrumconcert op 17 juni ontvingen we een donatie van onder meer het Zadelhoff Cultuurfonds, waar we geweldig bij mee waren. Tot slot ontving het Leerorkest wederom een bijdrage via de Stichting Vrienden van het Leerorkest, die veel voor ons betekent.

Veel organisaties met wie we de afgelopen jaren hebben mogen werken, zoals orkesten en podia maar ook diverse sponsors en donateurs, verkeren in economisch zwaar weer. Dat geldt ook voor veel van onze muziekdocenten (zzp'ers) die vaak naast hun lessen aan onze kinderen, ook uitvoerend musicus zijn — en daar is veel werk weggevallen. We hopen dat de Covid-19 storm snel weer gaat liggen.

Wij danken de stad Amsterdam en onze donateurs, sponsors en vrijwilligers voor al hun hulp om het afgelopen jaar weer tot een onvergetelijke ervaring voor de kinderen te maken en hun leven te verrijken met muziek!

Stichting Leerorkest is een erkende culturele ANBI.

SFEERIMPRESSIE STRIJKKWARTETBIËNNALE

BALANS PER 31 DECEMBER 2020

In € / na resultaatbestemming

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Materiële vaste activa

Inventarissen

Vervoermiddelen

Flottende activa

Vorderingen

Debiteuren

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Overige vorderingen en overlopende activa

Liquide middelen

Totaal activazijde

PASSIVA

Kapitaal

Stichtingskapitaal en overige reserves

Bestemmingsreserve

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Overige schulden en overlopende passiva

Totaal passivazijde

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

In €

BATEN

Directe opbrengsten

Overige inkomsten

Totaal opbrengsten

Subsidie gemeente Amsterdam

Overige subsidies uit publieke middelen structureel

Overige subsidies uit publieke middelen incidenteel

Bijdragen uit private middelen

Totaal subsidies/bijdragen

TOTAAL BATEN

LASTEN

Beheerslasten

Beheerslasten personeel

Beheerslasten materieel

Totaal beheerslasten

Activiteitenlasten

Activiteitenlasten personeel

Activiteitenlasten materieel

Totaal activiteitenlasten

TOTAAL LASTEN

Saldo uit gewone bedrijfsvoering

Financiële baten en lasten

EXPLOITATIERESULTAAT

Resultaatbestemming:

Mutatie bestemmingsreserve

Mutatie overige reserves

Saldo

Bijlage Overzicht concerten en evenementen 2020

Omschrijving	Optreden door	Datum	Locatie	Via
Junior Dag met het Dudok Quartet	Strijkkwartetleerlingen	5 januari	Muziekgebouw	LO
Leerorkest Studiedag Strijkkwartet Biennale	Strijkkwartetleerlingen	11 januari	MZO	LO
Nieuwjaarsconcert Zuidoost	OSB Leerorkest en Klein Leerorkest	13 januari	OSB Theaterzaal	MZO
NedPhO repetitiebezoek BS mobiel	nvt	15 januari	NedPhO	LO
NedPhO repetitiebezoek Crescendo	nvt	16 januari	NedPhO	LO
Optreden Lely Band bij Open Dag Ir. Lely Lyceum	Lely Band	18 januari	Ir. Lely Lyceum	LO
Workshop Leerorkest voor leraren Ceder	nvt	21 januari	H. Wesselink College, Amstelveen	LO
Optreden strijkkwartetten met Dudok Quartet bij Tijd voor Max	Strijkkwartetten en Dudok kwartet	23 januari	MAX Studio in Hilversum	LO
Optreden Wijktalementorkest Noord bij Sonos Holiday Event	WTO Indische Buurt	24 januari	De Lik, Amsterdam-Oost	LO
Optreden OSB Leerorkest bij Open Dag OSB	OSB Leerorkest ZO	25 januari	OSB	LO
Pré-opening concert op Strijkkwartet Biennale Amsterdam	Leerorkest strijkkwartetten	25 januari	Muziekgebouw	LO
NKO Repetitiebezoek De Polsstok	nvt	5 februari	NKO	LO
NedPhO repetitiebezoek Bijlmerhorst	nvt	7 februari	NedPhO	LO
Winterconcert groep 6 Rosaschool	Groep 6 Rosaschool	10 februari	Rosaschool	LO
Winterconcert groep 5, 6, 7 IKC NoordRijk	Groep 5, 6, 7 IKC NoordRijk	10 februari	IKC NoordRijk	LO
Winterconcerten groep 5, 6, 7 Egoli (Polsstok en Bijlmerhorst)	Groep 5, 6, 7 Egoli	11 februari	Egoli	LO
Winterconcerten groepen 5, 6, 7, 8 Louis Bouwmeester	Groep 5, 6, 7, 8 Louis Bouwmeester	13 februari	Louis Bouwmeesterschool	LO
Winterconcert groep 5, 6, 7	Leerorkest Achtsprong	14 februari	Achtsprong	LO
Winterconcert groep 5, 6, 7	Leerorkest Crescendo	14 februari	Crescendo	LO
Bezoek delegatie Leerorkestdocenten aan ABC-eilanden	Workshops Leerorkestdocenten	27 februari	Oranjestad, Aruba	LO
NedPhO repetitiebezoek Samenspel 1	nvt	4 maart	NedPhO	LO
NedPhO repetitiebezoek IKC NoordRijk	nvt	6 maart	NedPhO	LO
GEANNULEERD agv CORONA – NedPhO repetitiebezoek Samenspel 2	nvt	18 maart	NedPhO	LO
GEANNULEERD agv CORONA – NedPhO repetitiebezoek L. Bouwmeesterschool	nvt	19 maart	NedPhO	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Brede School open les gitaar	Leerlingen Nellestein	23 maart	Nellestein	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Brede School open les djembé	Leerlingen De Regenboog	23 maart	De Regenboog	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Brede School open les djembé	Leerlingen BS Jan Woudsma	24 maart	BS Jam Woudsma	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – NedPhO repetitiebezoek Rosaschool	nvt	26 maart	NedPhO	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Optreden eindexamen conservatoriumstudent	OSB Leerorkest Zuidoost	1 april	Conservatorium van Amsterdam	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Eindconcert groep 8 Louis Bouwmeester	Groep 8 Louis Bouwmeester	2 april	Louis Bouwmeesterschool	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Eindconcert groep 8 Holendrechtschool	Groep 8 Holendrechtschool	3 april	Holendrechtschool	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Harpfestival: repetitiedag	Leerorkest harpleerlingen	4 april	nnb	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Eindconcert groep 8 IKC NoordRijk	Groep 8 IKC NoordRijk	6 april	IKC NoordRijk	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Eindconcert groep 8 Egoli	Groep 8 Egoli	7 april	Egoli	LO
GEANNULEERD agv CORONA – NedPhO repetitiebezoek De Achtsprong	nvt	7 april	NedPhO	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Eindconcert groep 8 Indische Buurt School	Groep 8 Indische Buurtschool	8 april	Indische Buurtschool	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Eindconcerten groep 8	Groepen 8 Samenspel Wereldwijs Bijlmerdrie	9 april	Geerdinkhof Kantershof	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Aftrap Cello Biennale	nvt	18 april	Muziekgebouw	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Voorjaarspresentatie WTO Noord	Wijktalementorkest Noord	23 april	IKC NoordRijk	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Concert groep 5, 6, 7	Leerorkesten Samenspel Wereldwijs Bijlmerdrie	23 april	Gymzaal Kantershof	LO

Overzicht concerten en Evenementen 2020 (vervolg)

Omschrijving	Optreden door	Datum	Locatie	Via
GEANNULEERD agv CORONA – NKO repetitiebezoek Blauwe Lijn	nvt	12 mei	NKO	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Optreden in Henriette Roland Holst Huis	OSB Leerorkest Zuidoost	17 mei	Henriette Ronald Holst Huis	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Eindvoorstelling Kieskunstig	SuperSymphonics	18 mei	Lely Lyceum aula	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Zomerconcerten Egoli Groep 5, 6, 7	Groep 5, 6, 7 Egoli	19 mei	Egoli	LO
GEANNULEERD agv CORONA – NedPhO repetitiebezoek Onze Wereld	nvt	19 mei	NedPhO	LO
GEANNULEERD agv CORONA – NKO repetitiebezoek Samenspel 3	nvt	27 mei	NKO	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Zomerconcert groep 5, 6, 7	Leerorkest Achtsprong	5 juni	Huntum	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Zomerconcert groep 5, 6, 7	Leerorkest Crescendo	5 juni	Crescendo	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Lustrumconcert: repetitiedag	Grote repetitie alle Wijktalementorkestleerlingen	6 juni	nmb	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Lustrumconcert: repetitiedag	Grote repetitie alle Wijktalementorkestleerlingen	13 juni	nmb	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Zomerconcerten groep 5, 6, 7 IKC NoordRijk	Groep 5, 6, 7 IKC NoordRijk	15 juni	IKC NoordRijk	LO
Leerorkest Lustrumconcert, semi-livestream	Opnames artiesten en leerlingen	17 juni	Het Concertgebouw	LO/ID/MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Zomerconcert groep 6 Rosaschool	Groep 6 Rosaschool	22 juni	Rosaschool	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Open les Brede School - Zinger als een popster	Leerlingen BS De Tamboerijn	23 juni	BS De Tamboerijn	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – concert Blauwe Lijn en Onze Wereld	Leerorkesten Blauwe Lijn en Onze Wereld	23 juni	nmb	LO
Open les Brede School - Zingen en Swingen	Leerlingen BS De Brink	24 juni	BS De Brink	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Brede School open les Zingen als een popster	Leerlingen BS Bijlmerdrie	25 juni	BS Bijlmerdrie	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Brede School eindpresentatie gitaar	Leerlingen BS Nellestein	25 juni	BS Nellestein	MZO
Zomerconcert Wijktalementorkest Noord	Wijktalementorkest Noord	25 juni	IKC NoordRijk	LO
Zomerconcerten groep 5, 6, 7 Louis Bouwmeester	Groep 5, 6, 7 Louis Bouwmeesterschool	25 juni	Louis Bouwmeesterschool	LO
Midzomer Mokum	Lessen door muziekdocenten	6 juli	MZO Hofgeest en Batjanstraat	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Vrijwilligersfeest ism NedPhO	nvt	27 september	NedPhO	LO/ID/MZO
Cello Biënnale - Hello Cello concert	Celloleerlingen	27 september	Amstelveen	LO
Cello Biënnale - Hello Cello concert	Celloleerlingen	11 oktober	Amstelveen	LO
Einduitvoering Periode 1 - Kieskunstig Lely Lyceum	Kieskunstig band Lely Lyceum	9 november	Ir. Lely Lyceum	MZO
Open Les OSB Leerorkest Zuidoost	OSB Leerorkest Zuidoost	16 november	OSB	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Nellestein gitaar, open les	nvt	23 november	–	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Cornelis Jetses Muziekspeeltuin, open les	nvt	23 november	–	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Cornelis Jetses gitaar, open les	nvt	23 november	–	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Tamboerijn zingen als een popster, open les	nvt	24 november	–	MZO
Overhandiging jeugdviool Jaap van Zweden aan Monica Michaiel	Vioolleerling (solo)	25 november	Instrumentendepot Leerorkest	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Brink zingen en swingen, open les	nvt	25 november	–	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Brink djembé spelen, open les	nvt	26 november	–	MZO
Kerstconcert Wijktalementorkest Egoli	Wijktalementorkest Egoli	10 december	Egoli	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Kerstlunch vrijwilligers Instrumentendepot	nvt	10 december	Instrumentendepot, Batjanstraat	ID
Kerstconcertje Gen Z Band Live te volgen via Youtube	OSB Leerorkest, nu Gen Z Band	14 december	OSB	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Kerstconcert Leerorkest Oost	Leerorkest Oost	16 december	Indische Buurtschool	LO
GEANNULEERD agv CORONA – Optreden vioolleerlingen	Vioolleerlingen	17 december	MZO	MZO
GEANNULEERD agv CORONA – Optreden pianoleerlingen	Pianoleerlingen	18 december	MZO	MZO

Midden in het schrijfwerk aan deze vooruitblik werd Nederland geconfronteerd met een tweede, grote lockdown. Alle scholen gingen weer dicht, onze locaties sloten nogmaals voor publiek. Lessen werden opnieuw op afstand gegeven, ook de muzikles ging online en Leerorkestdocenten ontwikkelden nieuw digitaal lesmateriaal om naar de scholen te sturen. Het bracht veel gedoe en onzekerheid, maar toonde ook onze veerkracht en wakkerde een hoop creativiteit aan. Onze wereld leek overgenomen door de coronacrisis en haar beperkingen. De nabije toekomst blijft ook vandaag nog voor een groot deel ongewis. Toch durven wij hier hoopvol en met vertrouwen vooruit te kijken naar 2021.

Een aantal jaar geleden kozen we er bewust voor om onze muziekeducatie-opdracht te verrijken met een sociaal karakter. Dat geldt voor het Leerorkest, het Instrumentendepot en even zo voor Muziekcentrum Zuidoost. In deze tijd is het gevoel nog sterker dat wij, medewerkers en vrijwilligers, opgeroepen worden om een positieve en veilige omgeving voor onze kinderen te creëren. In het afgelopen jaar, vol digitale lessen, kwamen we ook meer dan ooit bij de kinderen thuis, in de woonkamer. En zagen we hoe de online muzikles van de muziekdocent werd gewaardeerd. En hoe ouders, grootouders, de lessen ondersteunden. De magie en kracht van muziek is een houvast. Het maakt kinderen sterker en gelukkiger, en ook de ouders.

In 2021 start een nieuwe Kunstenplanperiode, vol ambitie. We werken verder aan nieuwe en betere programma's voor het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie. De Wijk talentorkesten krijgen een fikse impuls via een nieuw onderwijsprogramma. Met extra sociaalpedagogische doelen, hand in hand met de muzikale doelen, leveren we een bijdrage aan de algemene groei van ieder van onze kinderen. Het buitenschoolse aanbod in Amsterdam-Zuidoost gaan we, in samenwerking met partners, aanzienlijk vergroten. Kijkend naar alle gulle giften van het afgelopen jaar hebben we er alle vertrouwen in dat ons Instrumentendepot zal blijven groeien door schenkingen in natura en in geld. Het is ook duidelijk dat, met aangepaste coronaroosters, het team van vrijwilligers en medewerkers op het Instrumentendepot nog steeds heel veel voor elkaar krijgt, zodat ieder kind een muziekinstrument-in-goede-conditie kan bespelen.

Wat 2021 ons allemaal gaat brengen, blijft voor een groot deel onzeker. Maar dat we ons met veel vindingrijkheid, daadkracht en overgave blijven inzetten? Dat we, hoe dan ook, het plezier van muziek maken in het leven van duizenden kinderen en hun gezinnen gaan brengen? Dat is zeker. En daar kunnen we op bouwen!

COMITÉ VAN AANBEVELING

Met trots presenteren we het Comité van Aanbeveling van het Leerorkest en het Instrumentendepot Leerorkest. De comitéleden dragen de Leerorkestactiviteiten een warm hart toe en onderschrijven onze doelstellingen.

Prof. dr. Jet Bussemaker

Oud-minister van OCW namens de Partij van de Arbeid in het kabinet-Rutte II. Nu hoogleraar Wetenschap, beleid en maatschappelijke impact, in het bijzonder in de zorg, aan de Universiteit Leiden en tevens voorzitter van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving. Hield zich als onderzoeker en politicus intensief bezig met volksgezondheid, sociale zaken en cultuur. Als minister lanceerde zij een nieuwe subsidieregeling voor muziek in de klas.

Marc Dullaert

Voormalig Kinderombudsman van Nederland, een ambt dat wordt toegekend door de Tweede Kamer en dat hij voor het eerst bekleedde. Zet zich al jaren in voor de rechten van het kind, bijvoorbeeld vanuit de stichting KidsRights. Daarnaast onder andere grondlegger van de Internationale Kindervredesprijs en voorzitter van het Children's Peaceprize expertcomité.

Maya Meijer-Bergmans

Voormalig directeur/eigenaar van de Westergasfabriek in Amsterdam. Samen met het familiebedrijf MeyerBergman Erfgoed Ontwikkeling kocht zij Paleis Soestdijk van het Rijksvastgoedbedrijf. Heeft vele interesses op cultureel en medisch gebied. Onder meer verbonden aan Stichting VUmc CCA, Stichting Lutfia Rabbani, Stichting Castrum Peregrini, Aus Licht van Nationale Opera & Ballet en Holland Festival.

Alex Mulder

Ondernemer, filantroop en gedelegeerd bestuurder van Amerborgh International. Richtte in 1972 Unique Uitzendbureau op, waaruit USG People ontstond. Tot 2006 bekleedde hij de functie van CEO en is sindsdien commissaris. Amerborgh heeft in Amsterdam een viertal podia in bezit: De Rode Hoed, Felix Meritis, De Nieuwe Liefde en het Compagnietheater. De AM-Foundation is gericht is op kunst en cultuur, waaronder 'outsider art'.

Prof. dr. Erik Scherder

Hoogleraar neuropsychologie aan de VU in Amsterdam en hoofd van de gelijknamige afdeling. Ook als hoogleraar Bewegingswetenschappen verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ontving meerdere onderscheidingen en trekt altijd volle (college-)zalen. Via de Universiteit van Nederland en *De Wereld Draait Door!* bereikt hij een groot publiek. Scherder pleit stevast voor meer muziekonderwijs 'omdat muziek een geweldige verrijking is voor het brein'.

Ernst Veen

Nam in 2011, na 30 jaar cultureel ondernemerschap, afscheid als directeur bij de Nieuwe Kerk in Amsterdam en directeur van de Hermitage Amsterdam. Voor zijn inspanning om een culturele uitwisseling tot stand te brengen met de Hermitage in Sint-Petersburg ontving hij de IJ-prijs van de gemeente Amsterdam. In 2005 werd Ernst Veen benoemd tot kamerheer van de koningin en in 2011 tot Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau.

Gerdi Verbeet

Geboren in een onderwijsgezin en werkte ook zelf als docent en in het onderwijswezen. Vervolgens koos zij voor de politiek, werd lid van de Tweede Kamer en uiteindelijk voorzitter daarvan. Bij haar afscheid werd zij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Zij heeft diverse (bestuurs)functies en is actief in de culturele wereld voor o.a. de Nederlandse Bachvereniging, Nationaal Comité 4 & 5 mei en Paleis het Loo.